

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 05/08/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

2025 yılı itibarıyla Türkiye'de temel tüketim kalemlerine yönelik zamlar vatandaşların alım gücünü ciddi biçimde zayıflatmıştır. Bu zamlardan özellikle dar gelirli aileler son derece olumsuz etkilenmiştir. Özellikle akaryakıt, doğal gaz ve elektrik fiyatlarına yapılan artışlar yalnızca hane halkı bütçesini etkilemekle kalmayarak aynı zamanda üretim maliyetlerini de doğrudan etkileyerek zincirleme zam reaksiyonlarına sebep olmaktadır.

1 Temmuz 2025 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeyle birlikte, benzine yapılan 2,55 TL, motorine ise 2,70 TL'lik zamlar pompa fiyatlarını rekor düzeylere taşımıştır. Üstelik bununla kalmayarak aynı dönemde doğal gaza %28, elektriğe ise %18 oranında zam yapılmıştır.

2025 yılının ilk 6 ayında toplam 4.771.455 Milyon TL vergi alınmış olup bunun 2.805.918 Milyon TL'si dolaylı vergilerden oluşmaktadır. Dolaylı vergi, satın alınan bir ürünün, malın veya hizmetin satışı esnasında müşterinin ödediği satış tutarına eklenen tutarlardır. Kısaca gelir veya kazanç yerine, yapılan harcamalar yani tüketim üzerinden alınan vergilerdir. Vergiyi ödeyenin gelir miktarı, sosyal statüsü gibi bilgilerine göre düzenlemeye de tabi olmazlar. Katma Değer Vergisi (KDV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) en çok bilinenleridir.

Son yapılan Cumhurbaşkanlığı düzenlemesiyle ÖTV oranlarında ciddi bir artışa gidilmiş ve bazı araçların ÖTV tutarları yeniden düzenlenmiştir. Vatandaşın hane giderleri içinde yer alan, yaptıkları alışverişlerle hissetmeden ödedikleri, her kalem ürün üzerinden alınan dolaylı vergilerin payı zaman içinde giderek artmıştır. Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payının bugün %70'i aştığı bir vergi sisteminde, gelir adaletinin de

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

bozulmasıyla yük yine vatandaşın üzerine yığılmakta ve dar gelirli, yoksulluk çeken vatandaşlarımız, hanelerimiz de bu durumdan son derece ağır etkilenmektedir. Toplumda asgari ücretli, işçi, memur, emekli gibi dar ve sabit gelirli vatandaşlarımız bu grubun içinde yer almakta ve bu durumun ağırlığını hissetmektedirler. Ülkenin enflasyonist ortamında, durdurulamayan zamlarla mücadele ederken bir de bu kadar yüksek vergi yükü sırtlarına yüklenmektedir. Artık bu durum ciddi bir geçim krizi oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2025 yılı başından bu yana akaryakıt ürünlerinden alınan ÖTV tutarı nedir? Bu tutar, önceki yılların aynı dönemiyle kıyaslandığında ne kadar artış göstermiştir?
2. 1 Temmuz 2025'te yapılan enerji zamlarının gerekçesi nedir? Bu zamların vatandaşların harcanabilir gelirine etkisine dair T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı bir etki analizi yapmış mıdır?
3. Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki oranının %60'ın üzerine çıkması karşısında, doğrudan vergilerin payını artırmaya yönelik bir vergi reformu gündeminizde midir?
4. Temel gıda, enerji ve ulaşım kalemleri üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesine dönük kısa vadeli herhangi bir politika düşünülmekte midir?
5. Doğrudan vergilerin payının arttırılmasına yönelik ve vergiye gönüllü uyum çerçevesinde hangi çalışmalar yürütülmektedir?